

Program prac konserwatorsko-restauratorskich dotyczący
konserwacji empory i szafy organowej w kościele pw. Św. Piotra i
Pawła w Parsowie.

Październik 2023

NR 1074.2023.K

ZN.K. 5742.B2.2023.KB
14.12.2023 *brak*

Podstawa opracowania

- wstępna ocena stanu zachowania
- wstępna dokumentacja fotograficzna

Opis

Empora nadwieszona nad wejściem do świątyni na zachodniej ścianie kościoła, wsparta jest na belkowej konstrukcji dźwiganej na słupach o przekroju wielokąta. Słupy nie mają typowych dla kolumn kapitelów, ale ich górne partie zdobione są ażurowymi łukowymi wspornikami i konsolkami z motywem czteroliścia. Galeria zamknięta od strony nawy przegrodą w formie balustrady pełnej, zakończonej parapetem. Balustrada podzielona jest dwiema osiami na trzy części, rozdzielone słupami w miejscu przedłużenia słupów dźwigających emporę. Pole balustrady zdobione rzędem blend kolumnowych arkadowych o łuku ostrym. Tło blend – złamana ciepła biel, odcień kremowy, kolumnienki – czerwony jasny brąz, łuki arkad – ugrowy brąz, podstawa, bazy kolumnienek i słupy na osiach – umbrowy brąz, ciemnoniebieskie akcenty w bazie przegród i na krawędziach łuków nad kolumnienkami. W połowie szerokości każdej z części podziału balustrady prostokątne zamknięte półokrągłym łukiem pola z przedstawieniami symbolicznymi związanymi z Krzyżem, Eucharystią, Duchem Świętym. Szafa organowa prostopadłościenna ze skromnie zdobionym prospektem z wbudowanymi piszczałkami organowymi. Prospekt składa się z dwóch poziomych stref: cokołowej, zdobionej jedynie niszami i piszczałkowej, podzielonej na trzy części – trzy zgrupowania piszczałek w niszach ostrołukowych, ze zwieńczeniem ze sterczynami i dekoracją z detalu architektonicznego.

Stan zachowania i wnioski konserwatorskie

Stan zachowania chóru wymaga niezbędnych zabiegów konserwatorskich, nosi liczne ślady szkodników żerujących w drewnie. Wszystkie elementy drewniane chóru, balustrady i prospektu zostały wtórnie pokryte farbami olejnymi, które należy usunąć w celu odkrycia oryginalnych warstw malarskich, następnie należy przeprowadzić iniekcję w celu usunięcia szkodników z drewna, naprawy, uzupełnianie ubytków, wymianę drewnianych elementów nie nadających się do konserwacji, flekowanie, szpachlowanie, odtworzenie oryginalnej kolorystyki chóru.

Fot 1,2. Parsowo, kościół pw. Św. Piotra i Pawła, belki empory.

Fot. 3,4 Parsowo, kościół pw. Św. Piotra i Pawła, prospekt organowy, podłoga chóru.

Fot. 5. Parsowo, kościół pw. Św. Piotra i Pawła, fragment słupa i cokolu pokryty farbami olejnymi.

Program prac

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej i inwentaryzacji.
2. Wykonanie badań na wystąpienie oryginalnych warstw malarskich – odkrywki.
3. Usunięcie wtórnych powłok malarskich (metody mechaniczne i chemiczne dobrane na podstawie prób) i wyeksponowanie – o ile się zachowała – powłoki oryginalnej.
4. Dezynsekcja i dezynfekcja drewna preparatami do ochrony drewna np. Remmers Multi GS (rozpuszczalnikowy, szybko schnący środek do zwalczania szkodników drewna, chroniący przed ponownymi atakami) lub środek równoważny.
5. Wzmocnienie strukturalne drewna w miejscach korozji spowodowanej przez drewnojady i grzyby poprzez lokalne wzmocnienie np. Preparatem Remmers PU – Holzverfestigung (pędzlowanie „mokre w mokre”, iniekcje).
6. Naprawy stolarskie (fleki, wymiany) przy użyciu dobranego gatunkowo drewna, klejenia poliuretanowym wodoodpornym klejem skutniczym). Rekonstrukcja zniszczonych elementów.
7. Konserwacja elementów metalowych: mechaniczne oczyszczenie z produktów korozji. Konserwacja i zabezpieczenie preparatem Cortanin F lub środkiem równoważnym. Wszystkie elementy metalowe malować gruntoemalią o właściwościach antykorozyjnych w kolorze czarny mat lub ciemny grafit mat, np. Tikkurila Makor-Tix lub Eddie Schmied.
8. Rekonstrukcja powłoki malarskiej. Odtworzenie opracowania kolorystycznego na podstawie badań i analizy zachowanych powłok. Farby o tradycyjnym charakterze np. Farba olejowa do drewna Remmers.

Konserwator Zabytków

mgr Agata Grzybowska